

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 29 Fylke: Nordland
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Hattfjelldal
 Emne: julenissen Bygdelag:
 Oppskr. av: M. B. Gard: Åkervik
 (adresse): H. dal Hattfjell-G.nr. 74 Br.nr. 6
 dal

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

- 1 julenissen vert nok fyrst kjent gjennom julekort
- 2 julenissen ber nok fram berre småe gaver, slike kan kann ha mange av i sekken, og han får nok berre takk for arbeidet.
- 3 Det er helst gutar frå 10-15 år som vanleg er julenisse. Sjöløst må han vera staseleg,
- 4 med langt kvitt skjegg, fot- sid kappe, raud toppstue og helst lodne lappsko på føtene.
- 5 ein kjøper maske, det andre utstyret lagar ein sjølv.
- 6 Til juleboken må det vera heilt bokkrentstyre,
- 7 og hans deler aldri ut julegaver
- 8 Den nye julenissen, skal nok vera eit minne um dei "underjordiske" som sette farge på livet til dei gamle.
- 9 Og det var skikke den fyrste tida her trüdde folk, at dei bar ein liten godbit på låven til dei underjordiske

1. 2. Når ungdommen er ute om
natta, finn dei alltid på eit
eller anna lite fantastisk.

Slik har det alltid vore her
i bygda.

3 Det har vore vanlig skikk
her å skjenkja juledram om
juledagsmorgonen. Verken i
huset var då tidlegast oppe, og
gjekk rundt og vekte husets folk
med ein morgondram. Og quidda
han ta grammane på senga gjekk
han gjerne dit og med flaska.

B 4 Dei som seinare på dagen
tjebden gjekk til ein annan
gard, vart kalla "julpetter."

5 Det var vanlig at alle fekk
noko nytt til jule. Det kunne
sjølsagt vera berre årande lite
dersom det var fattige folk.

Ein skikk.

Det var vanlig skikk her i
bygda, at ingen måtte reisa
frå garden utan å ha fått
noko tilliv, "vått" eller "turt",
første gongen ein var på garden
i jula. Dette gjaldt då frå
julaften til trettandedags.

For det avskjon frå garden utan
å ha fått noko, så var det ut
jula vart det sagt.

Den skikken blir brukt her enda.